

УРУЧЕЊЕ ЗЛАТНЕ СПОМЕН-ПЛАКЕТЕ ГРАДА БЕОГРАДА

РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА ДР МИЛОРАДА УНКОВИЋА

Поштовани професори, студенти и сарадници Правног факултета, Са великим задовољством извршавам одлуку Скупштине града Београда која је 12. децембра ове године Правном факултету Универзитета у Београду, поводом 150. годишњице постојања и рада, доделила Златну спомен-плакету града Београда.

У образложењу скупштинске одлуке наглашено је да је Правни факултет делио судбину српског народа и радио за његов развој и напредак.

На овој еминентној високошколској научној институцији дипломирало је више десетина хиљада студената међу којима су и значајна имена политичког, културног и јавног живота Србије и Југославије.

Правни факултет и његови професори дали су значајан допринос укупном развоју града Београда, Републике Србије и Југославије. Истакнути чланови ове институције активно су учествовали у изради и кодификацији нашег правног система, у изради Устава и законских прописа.

Београдски Правни факултет пружио је значајну помоћ при оснивању других правних факултета, успоставио дугогодишњу успешну сарадњу с најпознатијим и најстаријим правним факултетима у Европи и свету, а еминентни професори београдског Правног факултета учествовали су у међународним удружењима и асоцијацијама, укључујући и Организацију уједињених нација.

У сто педесет година постојања уткано је заправо капитално ангажовање у многим судбоносним раздобљима која означавају готово целокупну историју новије српске државности. За столеће и по трајања, Факултетом су прохујале многе генерације од којих је свака оставила свој траг - врсне стручњаке, педагоге, сјајне мислиоце, слободоумне и храбре људе који су утицали на ток збивања и својим делом стварали историју.

Мерено трајањем људског века, столеће и по је много више од једног живота. За вечност институције, то и није велика старост.

Имајући, међутим, у виду околност да је настао у држави која је морала више пута да се рађа, изнова организује, у граду који је толико пута бивао рушен до темеља - сто педесет година Правног факултета равни су миленијуму неких других који су своју традицију градили у миру и спокојству. На прослави 150 година Факултета, уважени професор Обрад Станојевић, декан Факултета рекао је да овај наш факултет "није ни настао као очекивана последица привредних и културних прилика, већ упркос њима".

Правни факултет настао је на снажној традицији која вуче корене још од светог Саве и Душановог законика, па није ни чудо што је, у јек српског устанка, када је могло да буде и пречих ствари, наглашена потреба да се развија право, школују правници. У том циљу, правне дисциплине се предају већ у Доситејевој Великој школи, а не много касније формира се и посебно "правословно одељење Лицеја".

Приврженост правној држави омогућила је да Србија, као трећа земља у Европи, већ 1844. године има свој Грађански законик. А из истог врела је потекао и београдски Правни факултет. Снага тог врела омогућила је да се, већ средином прошлог века, својим наставним планом и програмом, сврста међу најсавременије правне факултете у Европи, а данас међу највеће правне факултете у свету.

Делећи судбину народа који га је изнедрио и града у коме је стасавао, Правни факултет је, када се страдало, приносио своје жртве, бивао демонстрант исказујући дух народног отпора, одбијао да ради под окупацијом, није хтео да прихвати улогу Прокруста када се насилно експериментисало са државом и правом, са тржиштем и економијом, а нарочито на штету Србије. Зато сада часно може да прихвати изазове нашега времена када се истином и правом на међународној сцени морамо изборити за оно што јесмо, за оно чега се не можемо одрећи и што нам, и по праву и правди, припада. И када се, исто тако, ослобођени стега које су нас дуго притискивале, морамо вратити светским цивилизацијским токовима, градећи сопствени правни систем по мерилима модерне, рационалне, демократске државе и закона тржишне привреде.

Век и по стваралачког трајања уверавају нас да за све то београдски Правни факултет има и спремности, и знања, и храбрости да помогне у осмишљавању пута и стратегије којим треба да иду Србија и Југославија.

Још једном честитам на значајном јубилеју, уз најискреније жеље за даљи успешан рад и афирмацију Факултета, који је понос нашег града и науке у целини.

Молим декана, професора др Обрада Станојевића, да прими Златну спомен-плакету града Београда.

РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА САВЕТА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА ПРОФЕСОРА ДР ДЕЈАНА ПОПОВИЋА

Уважени г. Председниче Скупштине града Београда, уважени г. Ректоре, уважени г. Министре правде, колегинице и колеге, даме и господо.

На самом крају године у којој је Правни факултет Универзитета у Београду обележио велики јубилеј, 150 година постојања, окупили смо се још једном - овога пута на свечаности уручивања Златне спомен-плакете града Београда. Дозволите ми да се као председавајући Савета Правног факултета, заједно са вама сетим оних великих професора и правника који су у протеклих век и по сачињавали наш *universitas* и на ползу грађана Србије стварали правну државу и унапређивали правну

науку. У том дугом раздобљу посебно место имају она времена у којима је Краљевина Србија заузимала једно од водећих места у заједници европских демократских држава. Том су достигнућу у значајној мери допринели наши професори Тома Живановић, Слободан Јовановић, Живојин Перић и други, чија су имена на европским универзитетима значила исто онолико колико и на београдском. Веће признање тешко да је могуће и замислити. Сећам се тог златног века Правног факултета желећи, заједно са вама, да се после полувековне странпутице Србија, град Београд и Универзитет врате свету којем су већ припадали. Тај се циљ не може прецизно исказати кроз паролу да Србија треба да уђе у Европу. Она је одувек у њој - и географски и цивилизацијски. Реч је о томе да Европу треба довести у Србију, учинити квалитет живота и наше институције европским. То је, чини ми се, основни и најхитнији задатак ове генерације којој је судбина доделила да буде сведок стопедесетогодишњег јубилеја.

Скупштина града Београда стајала је, г. градоначелниче, уз Правни факултет у оваквим његовим напорима. Са задовољством преносим оцене наша три последња декана - професора Љубице Кандић, професора Мирослава Петровића и професора Обрада Станојевића - да су у Скупштини и Извршном савету имали најчвршћу подршку кад год је то требало, посебно када је Факултет желео да неким научним скупом или писаном речју да свој допринос правној мисли. Сећамо се научних скупова чију сте организацију несебично помогли, па и недавне централне прославе јубилеја, када су зграда и њена околина заблистали захваљујући вашој помоћи. А кад год пролазимо ходницима и кабинетима новог анекса, знамо колика је вредност прилога које нам је Скупштина града Београда за ту сврху давала.

Правни факултет је, иако се увек налазио у првим редовима српске и југословенске науке, ипак права београдска институција. Његови су професори, заједно са Богданом и Павлом Поповићем и Јованом Скерлићем, створили оно што се назива "београдским књижевним стилем", а београдски либертерски дух увек га је красио. Њему дугујемо и 1968. и 1971. годину у којима је Београд сачувао свој образ, одупревши се снагама тоталитаризма. Зато нам је признање које нам додељује Скупштина града посебно драго. Оно превазилази тренутак у времену у коме смо сада. Златна плакета не припада само овој генерацији, већ свима онима који су стварали ову институцију.